

28. Huskvarnafallen och Pusta kulle

På någon av klippavsatserna sitter kanske den gracila forsärlan och vippar med sin långa stjärt, innan den lyfter och snabbt flyger vidare med sitt zippande läte.

Jättegrytorna i fallen

Ett av Vätterns största tillflöden, Huskvarnaån, bildade tidigare dramatiska vattenfall där den rann ned genom en sprickdal i Vätterns förkastningsbrant. Innan fallen byggdes ut och reglerades var det södra Sveriges högsta vattenfall med en total fallhöjd på 116 m uppdelat på åtta fall. Idag silar en mindre men ändå jämn ström av vatten genom sprickdalen, huvudsakligen från biflödet Kyrkbäcken. Tack vare den höga luftfuktigheten finns här många olika fuktkrävande djur och växter. Vattnet släpps på en gång om året på Fallens dag, som brukar infalla

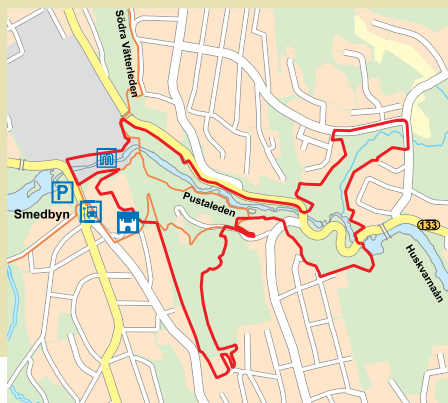
mot slutet av sommaren. Då kan man åter se forsén i sin fulla kraft kasta sig nedför bergsbranten.

I branten växer ädellövskog med ek, alm, ask, lönn, lind och bok samt hassel. Många av träden är gamla och grova. Här hittar man också en speciell lundflora med arter som natt och dag som blommar i juni.

En strömlevande fågel som också häckar i området utöver forsärlan är strömstaren som gärna knixar med benen på en sten vid grunt vatten. I fallens övre del finns flera jättegrytor, som mejslats ut i berget.

Pusta kulle kallas den del av bergsbranten som ligger söder om Huskvarnafallen och gränsar till bostadsområdena Petersberg och Huskvarna Söder. Ädellövskogen breder ut sig i slutningen med gamla ekar som en gång vuxit upp i ett öppnare landskap än det vi ser idag. På krönet av kullen vid scoutstugan står ett par riktigt grova, ihåliga ekar med mulm.

Fortsätter man stigen söderut blir slutningen något mindre brant. Här kan det tidigare ha varit ängsmark, men ängsfloran har ersatts av lundväxter som storrams och kransrams.

VÅRT ATT VETA

Pustaleden är en omtyckt vandringsled som börjar nere vid Stampaplan intill Fabriksmuseet. Utmed den välmarkerade leden finns informationstavlor samt trappor och spänger där det behövs. Leden är 1,7 km lång och starkt kuperad. Södra Vätterleden passerar området vid Turistbron över den djupa dalen och går även vidare västerut.

VÄGBESKRIVNING: Från Huskvarna centrum är det en ca 750 m lång promenad till Fabriksmuseet och Smedbyn. Brunvit vägs skyltning finns till Fabriksmuseet.

PARKERING: P-platser finns vid Smedbyn (Stampaplan).

BUSS: Från Huskvarna mot Jutaholm eller Tenhult till hållplats Stampaplan.

Johannesört

Forsärla

I skogen finns också mycket död ved, torrträ, hålträ och lågor.

Mitt emot Smedbyn ligger Slottsvillan som byggdes i slutet av 1800-talet. Den var bostad åt brukspatron Wilhelm Tham. Ovanför slottsvillan finns ett bestånd med gamla bokar, en del flerstammiga på grova socklar. I parken nedanför slottsvillan står tre vidkroniga bokar och en hästkastanj vackert utplacerade på gräsmattan. Bokarna är naturminnen och hyser intressanta vedsvampar.

Rödklint

Natt och dag